

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/38/2017
Identifikačné číslo spisu: 1613207422
Dátum vydania rozhodnutia: 27.08.2019
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2019:1613207422.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu: ZSE Energia, a.s., Čulenova 6, 816 47 Bratislava, IČO: 36 677 281, právne zastúpený GRABAN, TORMA & PARTNERS s.r.o., Vodná č. 3, 040 01 Košice, IČO: 36 730 564, proti žalovanému: Ing. Michalovi Oravcovi, s miestom podnikania Potočná 208, 900 55 Lozorno, IČO: 35 436 735, právne zastúpený JUDr. Oľgou Rosulegovou, advokátkou, ul. 29. augusta 5, 811 08 Bratislava, o zaplatenie sumy 21.487,60 Eur a sumy 21.921,21 Eur s príslušenstvom, vedenom na Okresnom súde Malacky, pod sp. zn. 10Cb/154/2013, v konaní o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 26. júla 2016, č. k. 2Cob/277/2015-430, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovaný m á n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Malacky, ako súd prvej inštancie, rozsudkom z 18. mája 2015, č. k. 10Cb/154/2013-378 zamietol návrh a zaviazal žalobcu zaplatiť žalovanému náhradu trov konania v sume 2.604,- Eur a trov právneho zastúpenia v sume 3.412,16 Eur právnenému zástupcovi žalovaného do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalobca sa samostatnými návrhmi na začatie konania domáhal zaplatenia sumy 21.487,60 Eur a sumy 21.921,21 Eur z titulu neuhradených dodávateľských faktúr za poskytnutú dodávku elektriny. Prvým návrhom na začatie konania zo dňa 17.06.2013 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 21.487,60 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania z titulu neuhradenej ceny, ktorú ako dodávateľ elektriny dodal žalovanému na základe Zmluvy o združenej dodávke elektriny č. 140 257 831 zo dňa 15.02.2010 pre miesto spotreby č. 310 812 7910, na ktorom mieste spotreby si okrem istiny vo výške 21.487,60 Eur uplatnil aj úrok z omeškania s odkazom na Všeobecné obchodné podmienky ZSE Energia, a.s., a to vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý aj

začatý deň omeškania.

3. Druhým návrhom na začatie konania zo dňa 01.10.2013 sa žalobca domáhal, aby súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 21.921,21 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania z titulu neuhradenej ceny za poskytnutú dodávku elektriny, ktorú ako dodávateľ elektriny dodal žalovanému na základe Zmluvy o združenej dodávke elektriny č. 140 257 829 zo dňa 15.02.2010 pre miesto spotreby č. 310 813 3830, ktorú žalovaný odoberal a ktorú mu vyúčtoval faktúrami uvedenými v žalobnom návrhu, okrem istiny vo výške 21.921,21 Eur si uplatnil aj úrok z omeškania s odkazom na Všeobecné obchodné podmienky ZSE Energia, a.s., a to vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý aj začatý deň omeškania.

4. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 12.11.2014, č. k. 10Cb/154/2013 právoplatne spojil obidve žaloby na spoločné konanie vedené pod sp. zn. 10Cb/154/2013.

5. Predmetom oboch pôvodne podaných návrhov je podľa vyjadrenia žalobcu zaplatenie opravných faktúr za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2012, v opravných faktúrach doúčtoval žalovanému sankciu za nesplnenie podmienok za sezónny odber, nakoľko žalovaný na odberných miestach odoberal elektrinu počas celého roka 2011 a celého roka 2012, pričom podľa podmienok určených v Cenníku za distribúciu elektriny ako aj podľa rozhodnutia Úradu pre reguláciu sieťových odvetví (ďalej len „ÚRSO“) mohol odoberať elektrinu maximálne 7 mesiacov, žalobca teda v opravných faktúrach doúčtoval rozdiel medzi zaplateným odberom v tarife X2-S a tarifou X2 a rozdiel medzi výkonom zaplateným v tarife X2 s a maximálnym nameraným výkonom v tarife X2.

6. Oprávnenosť takto uplatneného nároku však bolo možné ustáliť iba v prípade, že medzi účastníkmi existoval v rozhodnom čase zmluvný vzťah, z ktorého vyplývajú vzájomne dojednané podmienky sezónneho odberu.

7. Prvoinštančný súd sa nestotožnil s tvrdením žalobcu o existencii zmluvného vzťahu zo Zmluvy o združenej dodávke elektriny č. 140 257 831 pre odberné miesto 310 812 7910 a Zmluvy o združenej dodávke elektriny č. 140 257 829 pre miesto spotreby č. 310 813 3830, od 01.01.2010. Zmluva medzi účastníkmi vyžaduje pre platnosť písomnú formu práve z dôvodu, že si strana žalobcu podmienku písomnej formy právnych úkonov vymienila a prejavila vôľu, aby sa zmluva uzavrela v písomnej forme, ako to aj jednoznačne vyplýva zo samotných zmlúv a aj predložených všeobecných obchodných podmienok, s poukazom na § 272 ods. 1,2 Obchodného zákonníka.

8. Z oboch predložených zmlúv vyplýva, že nadobudli platnosť dňom ich podpisu posledným z účastníkov, keď týmto dňom najskôr mohol prejavit' vôľu byť zmluvou viazaný. Žalovaný podpísal doručený návrh zmluvy dňa 15.02.2010, zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 01.01.2011. Súd sa stotožnil s právnym názorom žalovaného, že zmluvy boli uzatvorené na obdobie kratšie ako 12 mesiacov, a teda ich platnosť a účinnosť bola skončená uplynutím dojedanej doby bez toho, aby bol žalovaný povinný postupovať podľa čl. X. bod 10.1. Všeobecných obchodných podmienok. Nakoľko neprišlo k automatickému predĺženiu zmlúv, žalovaný nebol viazaný zmluvne dohodnutými podmienkami a preto ani nemohol nedodržať kvóty sezónneho odberu, ako by vyplývali z ukončenej zmluvy. Ak žalobca fakturoval sankciu za nedodržanie podmienok sezónneho odberu, ktorá by mala mať zrejme charakter zmluvnej pokuty, táto však pre svoju platnosť vyžaduje obligatórne písomnú formu.

9. V prípade neexistencie písomnej formy dohody o zmluvnej pokute potom žalobcovi zmluvná sankcia za nedodržanie podmienok sezónneho odberu nepatrila. Pokiaľ by prišlo k odberu elektrickej energie žalovaným bez platnej zmluvy, žalobca by bol povinný preukázať, na základe akých skutkových okolností a či vôbec bol odber žalovaným realizovaný, prípadne bol povinný preukázať súdu, že zo strany žalovaného išlo o neoprávnený odber, ktorý by zakladal nárok v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka podľa zásad o bezdôvodnom obohatení, nakoľko z textu opravných faktúr, ktoré sú predmetom sporu takýto právny dôvod fakturácie nevyplýva. Takéto skutkové okolnosti však žalobca ani netvrdil, a tak ich ani nepreukazoval, preto súd prvej inštancie návrh v celom rozsahu ako

nedôvodný zamietol.

10. Krajský súd v Bratislave, ako súd odvolací, na odvolanie žalobcu, napadnutým rozsudkom zo dňa 26. júla 2016, č. k. 2Cob/277/2015-430, rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil. Žalovanému priznal náhradu trovy odvolacieho konania.

11. Odvolací súd konštatoval, že je nesporné, že v oboch pôvodne podaných návrhoch sa žalobca domáhal zaplatenia opravných faktúr za obdobie od 01.01.2011 do 31.12.2012, v opravných faktúrach doúčtoval žalovanému sankciu za nesplnenie podmienok za sezónny odber, nakoľko žalovaný na odberných miestach odoberal elektrinu počas celého roka 2011 a celého roka 2012, pričom podľa podmienok určených v cenníku za distribúciu elektriny ako aj rozhodnutia ÚRSO mohol odoberať maximálne 7 mesiacov, žalobca teda v opravných faktúrach doúčtoval rozdiel medzi zaplateným odberom v tarife X-2S a tarifou X2 a rozdiel medzi výkonom zaplateným v tarife X2 a maximálnym nameraným výkonom v tarife X2. Z oboch predložených zmlúv vyplýva, že nadobudli platnosť dňom ich podpisu posledným z účastníkov, keď týmto dňom najskôr mohol prejavíť vôľu byť zmluvou viazaný. Žalovaný podpísal doručený návrh zmluvy nesporne dňa 15.02.2010, zmluva bola uzatvorená na dobu určitú do 01.01.2011. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že zmluvy boli uzavreté na obdobie kratšie ako 12 mesiacov, a teda ich platnosť a účinnosť bola skončená uplynutím dojednanej doby bez toho, aby bol žalovaný povinný postupovať podľa čl. X. bod 10.1. Všeobecných obchodných podmienok. Nakoľko neprišlo k automatickému predĺženiu zmlúv, žalovaný nebol viazaný zmluvne dohodnutými podmienkami a preto ani nemohol nedodržať kvóty sezónneho odberu, ako by vyplývali z ukončenej zmluvy.

12. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že ak žalobca fakturoval sankciu za nedodržanie podmienok sezónneho odberu, ktorá aj podľa názoru odvolacieho súdu má charakter zmluvnej pokuty, táto však pre svoju platnosť vyžaduje obligatórne písomnú formu a navyše záväzná by bola pre žalovaného iba v prípade ak by došlo k platnému uzatvoreniu zmluvy aj po 01.01.2011. Odvolací súd sa stotožnil aj s právnym záverom súdu prvej inštancie, že zmluvy boli ukončené k 01.01.2011 a preto nebol žiadny právny základ na fakturáciu za rok 2011 a 2012 a taktiež nebol žiadny právny základ na ukládanie sankcie resp. doúčtovanie sankcií za nedodržanie podmienok povinného odberu. Preto nebolo potrebné vykonávať dokazovanie predloženými obchodnými podmienkami za obdobie účinnými od 01.01.2012 a od 01.01.2013, nakoľko v tomto období už neexistoval zmluvný vzťah medzi účastníkmi konania, keďže uplynula dohodnutá doba, na ktorú boli zmluvy uzavreté a preto takéto dokazovanie nemá význam pre uplatnený nárok na rozhodnutie o merite.

13. Podľa odvolacieho súdu doúčtovanie sankcií má charakter zmluvnej pokuty, v ktorej sa vyžaduje písomná forma, ktorá však v danom prípade nebola za dané obdobie dodržaná. V prípade neexistencie písomnej formy dohody o zmluvnej pokute, žalobcovi zmluvná sankcia za nedodržanie podmienok sezónneho odberu nepatrí, keďže bola jednoznačne preukázaná neexistencia zmluvy za žalované obdobie po 01.01.2011. Navyše bolo potrebné poukázať na skutočnosť, že žalovaný za žalované obdobie hradil riadne a včas vystavené faktúry, neuhradil iba opravené, ktorými bola doúčtovaná sankcia za nesplnenie podmienok, t. j. za nedodržanie sezónneho odberu, ktorá však bola upravená vo Všeobecných obchodných podmienkach, ktoré mali byť v zmysle čl. VII. bod 7.6. zmlúv neoddeliteľnou súčasťou a mali tvoriť jeden kompaktný celok, k čomu došlo dňa 15.02.2010, avšak zmluvný vzťah trval iba do 01.01.2011, kedy bol založený písomnou zmluvou a po tomto období už nemohli byť pre žalovaného záväzné ani Všeobecné obchodné podmienky. Odvolací súd dospel k záveru, že žalobca nemal nárok za žalované obdobie na uvedenú sankciu, nakoľko zmluvný vzťah na základe existencie, ktorého si tento nárok uplatňuje trval jednoznačne iba od 15.02.2010 do 01.01.2011. Odvolací súd má za to, že za bezdôvodné obohatenie, preto nemožno považovať neuhradenie sankcií, ktorých dôvodnosť resp. oprávnenosť mala byť založená písomne uzatvorenou zmluvou.

14. Odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvej inštancie, že zo skutkových okolností, ktoré v priebehu konania uvádzal žalobca, ani z opravených faktúr, ktoré sú predmetom tohto konania nevyplývalo, že by sa mohlo jednať o bezdôvodné obohatenie. Vzhľadom k vyššie uvedeným

skutočnostiam odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie ako vecne správne, s poukazom na ust. § 187 ods. 1 C. s. p. potvrdil.

15. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie, ktoré odôvodnil poukazom na ust. § 420 f/, § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“). Preto žiadal zrušiť rozhodnutia súdov prvej inštancie i odvolacieho a spor vrátiť okresnému súdu, prípadne odvolaciemu súdu na ďalšie konanie.

16. V zmysle ust. § 432 ods. 1 Civilného sporového poriadku žalobca podané dovolanie odôvodnil tým, že napadnutý rozsudok odvolacieho súdu spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolateľ uviedol tri podstatné právne otázky. Prvou právnou otázkou, ktorá nebola v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu vyriešená podľa dovolateľa spočíva v tom, či výber tarifného produktu a ostatných podmienok žalovaným a následné faktické plnenie zmluvy (dodávka elektriny zo strany žalobcu a odoberanie a platenie za elektrinu zo strany žalovaného) spôsobuje účinnosť zmluvy od 01.01.2010, ak samotné písomné znenie zmluvy podpíše žalovaný až dňa 15.02.2010. Podľa dovolateľa skutočnosť, že samotné písomné vyhovenie zmlúv bolo zo strany žalovaného podpísané až dňa 15.02.2010 nemá vplyv na deň vzniku účinnosti zmlúv. Dodávka elektriny nastala od 01.01.2010, tento fakt žalovaný nepoprel a vystavené faktúry za obdobie od 01.01.2010 do 31.01.2010 uhradil, je zrejmé, že zmluvný vzťah medzi sporovými stranami vznikol už dňa 01.01.2010. Žalobca začal od 01.01.2010 dodávať elektrickú energiu a zabezpečovať poskytnutie distribučných služieb do oboch predmetných odberných miest, nie je možné dospieť ku skonštatovaniu, že si žalobca vymienil písomnú formu zmlúv. Naopak, skutočnou vôľou sporových strán bolo mať uzatvorený zmluvný vzťah od 01.01.2010, nakoľko žalobca do odberných miest elektrinu dodával a žalovaný elektrinu odoberal a za túto elektrinu aj zaplatil.

17. Druhou právnou otázkou je otázka, či sankcia za nedodržanie podmienok sezónneho odberu je zmluvnou pokutou. Dovolateľ nesúhlasí s tvrdením súdov, že sankcia za nedodržanie podmienok sezónneho odberu je zmluvnou pokutou. Podľa Občianskeho zákonníka sa zmluvná pokuta viaže na porušenie zmluvy, čo v danom prípade podľa dovolateľa nejde. Žalovaný zmluvy o združenej dodávke elektriny neporušil. Žalovaný iba prestal spĺňať podmienku, ktorá predstavovala preňho výhodu (využíval zvýhodnenú sadzbu X2-S), a preto spadol do obvyčajnej sadzby X2, a tento rozdiel je povinný zaplatiť žalovaný.

18. Treťou otázkou, ktorá nebola dosiaľ v rozhodovacej činnosti najvyššieho súdu vyriešená je otázka právnej kvalifikácie právneho vzťahu medzi sporovými stranami od 02.01.2011, teda v prípade, ak mali medzi sebou sporové strany preukázateľne uzatvorený zmluvný vzťah na základe písomnej zmluvy, a v tomto zmluvnom vzťahu mali ako tarifný produkt dohodnutú sadzbu X2-S (sezónny odber) a taktiež mali dohodnutú sankciu za nedodržanie podmienok sezónneho odberu, tak rovnaký tarifný produkt a rovnakú sankciu mali dohodnutú aj pre konkludentne uzatvorený zmluvný vzťah uzatvorený bezprostredne po ukončení takéhoto predošlého zmluvného vzťahu uzatvoreného písomnou formou. Podľa dovolateľa, ak v období roku 2010 mali sporové strany dohodnuté určité podmienky dodávky elektriny, tak aj v období rokov 2011 a 2012 boli tiež tieto podmienky dohodnuté medzi sporovými stranami.

19. Podľa dovolateľa rozsudky prvoinštančného i odvolacieho súdu sú z časti nepreskúmateľné, pretože súdy neposúdili žalovaný nárok zo všetkých hľadísk, a tým bolo porušené žalobcovo právo na spravodlivý súdny proces. Krajský súd sa totiž nijakým spôsobom nevysporiadal s tým, či žalovaný nárok nemá základ v bezdôvodnom obohatení. Krajský súd bol viazaný iba skutkovým stavom, ktorý uviedol žalobca, a nie jeho právnou kvalifikáciou. Napriek tomu sa uspokojil s tým, že nárok žalobcu posúdil ako zaplatenie zmluvnej pokuty, teda rovnako, ako ho posúdil aj okresný súd. Dovolateľ ďalej zopakoval svoje skutkové a právne tvrdenia z priebehu pojednávania a z odvolania.

20. K dovolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný, podľa ktorého si žalobca v právnej argumentácii k položeným otázkam odporuje. Podľa žalovaného súdy sa dostatočne vysporiadali s argumentmi žalobcu, ktorý neuniesol dôkazné bremeno. Najpodstatnejšou časťou je skutočnosť, že zmluvný vzťah trval od 15.02. 2010 do 01.01.2011, preto po tomto období nemohol žalobca fakturovať žiadne sankcie v zmysle

písomných zmlúv, z dôvodu neexistencie zmluvného vzťahu založeného písomnou formou po 02.01.2011, z ktorého by vyplývala dohoda o sankciách. Žalovaný navrhol, aby dovolanie žalobcu zamietol ako nedôvodné a zároveň si uplatnil trovy dovolacieho konania.

21. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“) ako súd dovolací [§ 35 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že dovolanie podala včas strana sporu zastúpená v súlade s § 429 ods. 2 písm. b/ C. s. p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C. s. p.) dospel k záveru, že dovolanie žalovaného je potrebné odmietnuť podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p.

22. Právo na súdnu ochranu nie je absolútne a v záujme zaistenia právnej istoty a riadneho výkonu spravodlivosti podlieha určitým obmedzeniam. Toto právo, súčasťou ktorého je nepochybne tiež právo domôcť sa na opravnom súde nápravy chýb a nedostatkov v konaní a rozhodovaní súdu nižšej inštancie, sa v občianskoprávnom konaní zaručuje len vtedy, ak sú splnené všetky procesné podmienky, za splnenia ktorých občianskoprávny súd môže konať a rozhodnúť o veci samej. Platí to pre všetky štádiá konania pred občianskoprávnym súdom, vrátane dovolacieho konania (I. ÚS 4/2011). Otázka posúdenia, či sú, alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

23. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.).

24. Podľa § 420 C. s. p. písm. f/ je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

25. Podľa § 421 ods. 1 C. s. p. písm. b/ dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola riešená.

26. Podľa § 428 C. s. p., dovolateľ musí v dovolaní popri všeobecných náležitostiach podania uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

27. Podľa § 431 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

28. Podľa § 432 ods. 1 C. s. p., dovolanie prípustné ust. § 421 C. s. p. možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnom posúdení veci. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia.

29. Dovolací súd poukazuje na rozsudok najvyššieho súdu z 26. apríla 2007, sp. zn. 3Cdo/61/2006 (publikovaný v ZSP 3/2007 pod č. 36), podľa ktorého k uplatneniu dovolacieho dôvodu nepostačuje, ak dovolateľ dovolací dôvod označí len ustanovením zákona alebo jeho zákonnou skutkovou podstatou. Z dovolania je zrejmé, z akých dôvodov dovolateľ rozhodnutie odvolacieho súdu napáda len vtedy, ak konkretizuje okolnosti, z ktorých vyvodzuje, že ten-ktorý dovolací dôvod je daný. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C. s. p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C. s. p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C. s. p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C. s. p. alebo § 421 C. s. p. v spojení s § 431 ods. 1 C. s. p. a § 432 ods. 1 C. s. p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad

rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

30. Dovolateľ prípustnosť svojho dovolania vyvodil z ustanovení § 420 písm. f/ a zároveň z ust. § 421 ods. 1. písm. b/ C. s. p. V súvislosti s kumuláciou dovolacích dôvodov podľa ustanovenia § 420 C. s. p. a podľa ustanovenia § 421 C. s. p., v spore konajúci senát najvyššieho súdu poukazuje na uznesenie Veľkého senátu Najvyššieho súdu zo dňa 21.03.2018, sp. zn. 1VCdo/1/2018, podľa ktorého uznesenia kumulácia dôvodov prípustnosti dovolania v zmysle § 420 C. s. p. a § 421 C. s. p., je prípustná.

31. Predmetom dovolacieho prieskumu je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým rozhodnutím bol potvrdený rozsudok súdu prvej inštancie. Z tohto dôvodu je dovolanie voči napadnutému rozhodnutiu prípustné podľa § 420 C. s. p., pretože ide o rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým sa konanie v danom procesnom štádiu končí.

32. Podľa názoru žalobcu je jeho mimoriadny opravný prostriedok prípustný podľa § 420 písm. f/ C. s. p., v zmysle ktorého ustanovenia je dovolanie prípustné, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Hlavnými znakmi, ktoré charakterizujú túto procesnú vadu, sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby (procesnou aktivitou) uskutočňovala jej patriace procesné oprávnenia.

33. Z obsahu dovolania je zrejmé, že za vady zmätočnosti podľa § 420 písm. f/ C. s. p., považuje dovolateľ postup odvolacieho súdu i proinštančného, ktoré nedostatočne posúdili nárok žalobcu zo všetkých hľadísk, teda aj z titulu bezdôvodného obohatenia.

34. Základné právo na súdnu ochranu zohráva v demokratickej spoločnosti natoľko závažnú úlohu, že pri rozhodovaní o podmienkach jeho uplatnenia neprichádza zo strany súdov do úvahy zužujúci výklad a ani také interpretačné postupy pri výklade procesných predpisov, ktorých následkom by mohlo byť jeho neodôvodnené, prípadne svojvoľné obmedzenie alebo odňatie. Konanie a rozhodovanie všeobecných súdov sa uskutočňuje v predpísanom ústavnom a zákonnom rámci, rešpektovanie ktorého vylučuje svojvoľu v ich postupe, pričom vylúčenie svojvôle sa zabezpečuje viacerými prostriedkami vrátane ich povinnosti svoje rozhodnutia odôvodniť. Odôvodnenie rozhodnutí dovoľuje stranám sporu posúdiť, ako súd v ich veci vyložil a aplikoval príslušné procesné predpisy a akými úvahami sa riadil pri svojom rozhodovaní o spore. Odôvodnenie rozhodnutí súdov tvorí v tomto smere súčasť spravodlivého súdneho procesu a zodpovedá základnému právu na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd.

35. Štruktúra práva na odôvodnenie súdneho rozhodnutia je rámcovo upravená v § 220 ods. 2 C. s. p., pričom táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 387 ods. 2 C. s. p.). Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii, obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia, dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť. Ústavný súd SR vo svojej ustálenej judikatúre zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvoinštančného súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (napr. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvoinštančné a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvoinštančného súdu, ako aj súdu odvolacieho, prípadne aj dovolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania.

36. V odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa žalobca domáhal, aké skutočnosti tvrdil, aké dôkazy označil, aké prostriedky procesného útoku použil, ako sa vo veci vyjadril žalovaný a aké prostriedky procesnej obrany použil. Súd jasne a výstižne vysvetlí, ako posúdil podstatné skutkové tvrdenia a právne argumenty strán, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, ktoré dôkazy vykonal, z ktorých dôkazov vychádzal a ako ich vyhodnotil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil, prípadne odkáže na ustálenú rozhodovaciu prax. Súd dbá, aby odôvodnenie rozsudku bolo

presvedčivé (§ 220 ods. 2 C. s. p.).

37. Dovolací súd preskúmaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu (ako aj súdu prvej inštancie) zistil, že rozsudok odvolacieho súdu spĺňa kritéria pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 202 ods. 2 C. s. p., tak z formálneho, ako aj obsahového hľadiska, a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľné, neodôvodnené, či zjavne arbitrárne (svojvoľné). Súd prvej inštancie i odvolací v odôvodnení rozsudku uviedli rozhodujúci skutkový stav, primeraným spôsobom opísali priebeh konania, stanoviská procesných strán k prejednávánemu sporu, výsledky vykonaného dokazovania a citovali právne predpisy, ktoré aplikovali na prejednávany prípad a z ktorých vyvodili svoje právne závery. Prijaté právne závery pritom dostatočne ozrejmili. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nevyplýva jednostrannosť, ani taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich účelu, podstaty a zmyslu. Z rozsudkov prvoinstančného ako i odvolacieho súdu vyplýva, že predmetom sporu je otázka zaplatenia opravných faktúr za odobratú energiu. Súd nižších stupňov vo svojich rozsudkoch konštatovali, že v prípade bezdôvodného obohatenia v zmysle § 451 a nasl. Občianskeho zákonníka, by bol žalobca povinný preukázať, na základe akých skutkových okolností a či vôbec bol odber elektrickej energie žalovaným realizovaný bez platnej zmluvy. Nakoľko z textu opravných faktúr, ktoré sú predmetom sporu takýto právny dôvod fakturácie nevyplýval a žalobca takéto skutkové okolnosti ani netvrdil súdy návrh v celom rozsahu ako nedôvodný zamietli.

38. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľ nedôvodne namietal existenciu vady uvedenej v § 420 písm. f/ C. s. p.

39. Dovolateľ vyvodzuje prípustnosť svojho dovolania okrem ust. § 420 písm. f/ C. s. p. a aj z ustanovenia § 421 ods. 1. písm. b/ C. s. p..

40. K dovolacím dôvodom podľa ust. § 421 ods. 1 C. s. p., dovolací súd uvádza, že prípustnosť dovolania sa v novej právnej úprave v porovnaní s úpravou účinnou do 30. júna 2016 zásadným spôsobom zmenila. Právna úprava civilného sporového konania účinná od 1. júla 2016 nanovo a v porovnaní s predchádzajúcou úpravou odlišne (prísnejšie) formuluje náležitosti dovolania. Zmyslom tejto právnej úpravy je vytvoriť v civilnom sporovom konaní procesný filter na zjavne neopodstatnené, neprípustné, protirečivé alebo rozporuplné dovolania a zabezpečiť, aby podané dovolanie malo všetky potrebné náležitosti.

41. O tom, či je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 C. s. p., rozhoduje dovolací súd výlučne na základe dôvodov uvedených dovolateľom (porovnaj § 432 C. s. p.). Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 C. s. p., má viazanosť odvolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 C. s. p.) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie.

42. Súčasná judikatúra najvyššieho súdu sa ustálila na tom, že ak dovolateľ v dovolaní, prípustnosť ktorého vyvodzuje z § 421 ods. 1 písm. a/ až c/ C. s. p.; neoznačí ustálenú rozhodovaciu prax odvolacieho súdu, od ktorej sa podľa jeho názoru odvolací súd odklonil; neoznačí rozhodnutia odvolacieho súdu rozhodované rozdielne; nevymedzí právnu otázku, pri ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu, alebo ktorá bola rozhodovaná dovolacím súdom rozdielne, prípadne tú-ktorú právnu otázku v rozhodovacej praxi dovolací súd ešte neriešil; dovolací súd nemôže uskutočniť meritórny dovolací prieskum, hranice ktorého nie sú vymedzené. V takom prípade nemôže svoje rozhodnutie založiť na predpokladoch alebo domnienkach (o tom, ktorú otázku a ktorý judikát, stanovisko alebo rozhodnutie mal dovolateľ na mysli). Ak by postupoval inak, rozhodol by bez relevantného podkladu. Na druhej strane bez konkretizovania podstaty odklonu odvolacieho súdu od ustálenej rozhodovacej praxe odvolacieho súdu; rozdielneho rozhodovania odvolacieho súdu; ako aj absencie vymedzenia právnej otázky, nemôže najvyšší súd pristúpiť ani k posudzovaniu všetkých

procesnoprávných a hmotnoprávných otázok, ktoré pred ním riešili prvoinštančný a odvolací súd a v súvislosti s tým „suplovať“ aktivitu dovolateľa (právneho zástupcu, ktorý spísal dovolanie a zastupuje dovolateľa), z vlastnej iniciatívy vyhľadávať všetky rozhodnutia dovolacieho súdu týkajúce sa danej problematiky a následne posudzovať, či sa odvolací súd odklonil od názorov v nich vyjadrených; posudzovať či dovolací súd rozhodoval rozdielne. V opačnom prípade by dovolací súd uskutočnil procesne neprípustný, bezbrehý dovolací prieskum priečiaci sa nielen (všeobecne) novej koncepcii právnej úpravy dovolania a dovolacieho konania zvolenej v C. s. p., ale aj (konkrétne) účelu ustanovenia § 421 ods. 1 C. s. p.

43. Uvedený dôvod prípustnosti dovolania predpokladá, že právnu otázku dovolací súd dosiaľ neriešil a je tu daná potreba, aby ju ako najvyššia súdna autorita vyriešil. Dovolací súd opätovne zdôrazňuje, že právna úprava účinná od 1. júla 2016 dáva dovolaciemu súdu právomoc rozhodnúť o tom, či ide o otázku zásadného právneho významu, ktorá nebola dosiaľ riešená. Základným predpokladom prípustnosti dovolania je, že dovolací súd vo svojej rozhodovacej činnosti doposiaľ neposudzoval právnu otázku nastolenú dovolateľom.

44. Právnu otázkou, ktorá je rozhodujúca pre splnenie zákonnej podmienky prípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p., sa rozumie tak otázka hmotnoprávna - ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine - ako aj otázka procesnoprávna, ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení.

45. Pokiaľ však v dovolaní vymedzená otázka - ktorú má podľa dovolateľa posudzovať vo svojom rozhodnutí dovolací súd - nie je právnu otázkou, ale predstavuje skutkovú otázku, nie je splnená zákonná podmienka prípustnosti dovolania uvedená v ustanovení § 421 ods. 1 C. s. p. a takúto otázku nie je dovolací súd oprávnený vo svojom rozhodnutí riešiť.

46. Dovolateľom vymedzené tri otázky - otázka účinnosti zmlúv o združenej dodávke elektriny, otázka, či sankcia za nedodržanie podmienok sezónneho odberu je zmluvnou pokutou a otázka právnej kvalifikácie právneho vzťahu medzi sporovými stranami od 02.01.2011. - nespĺňajú kritérium právnej otázky uvedenej vyššie (viď bod 43) zamerané na interpretáciu konkrétneho právneho predpisu (jeho konkrétneho ustanovenia), ale predstavuje otázky, ktoré sa týkajú skutkových záverov súdov nižšej inštancie a vlastného chápania skutkových zistení dovolateľom. Vymedzené otázky predstavujú skutkové (a nie právne) otázky, ktoré nemôžu založiť prípustnosť dovolania v rozhodovanej veci. Tento záver vyplýva aj zo skutočnosti, že otázka o účinnosti zmlúv o združenej dodávke elektriny, alebo či sankcia za nedodržanie podmienok sezónneho odberu je zmluvnou pokutou, rovnako otázka právnej kvalifikácie právneho vzťahu medzi sporovými stranami od 02.01.2011 môžu byť predmetom len konkrétneho jedného sporového konania, z čoho je zrejmé, že takéto otázky nemôžu byť predmetom skoršej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu.

47. Dovolací súd konštatuje, že záver o neprípustnosti dovolania podľa § 421 ods. 1 C. s. p. pri riešení tzv. skutkových otázok zaujal už vo svojich skorších rozhodnutiach (v podrobnostiach viď aj 1Obdo/47/2017, 4Obdo/45/2017 a 5Obdo/22/2017), zotrváva na ňom a nevidí dôvod, aby sa od neho v rozhodovanej veci odklonil.

48. Osobitne dáva dovolací súd do pozornosti uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky z 5. septembra 2018, sp. zn. II. ÚS 416/2018, ktorým bolo úspešne podrobené testu ústavnosti uznesenie najvyššieho súdu z 25. apríla 2018, sp. zn. 5Obdo/22/2017, a v ktorom ústavný súd skonštatoval, že „mu nepatrí nahrádzať právne názory najvyššieho súdu a pokiaľ závery najvyššieho súdu v otázke prípustnosti dovolania, vzhľadom na skutkový stav nie sú zjavne svojvoľné alebo nelogické, či z iného dôvodu ústavne neudržateľné, ústavný súd nemá dôvod do právomoci najvyššieho súdu v otázke ustálenia prípustnosti dovolania na základe prítomnosti zákonom predpokladaného dovolacieho dôvodu zasahovať“.

49. Dovolací súd na základe uvedeného konštatuje, že v rozhodovanom spore nie je daná prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. b/ C. s. p.

50. Podľa § 447 písm. f/ C. s. p. dovolací súd odmietne dovolanie, ak nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p.

51. So zreteľom na vyššie uvedené nesplnenie požiadaviek na uvedenie dovolacích dôvodov spôsobom v súlade s C. s. p., možno uzavrieť, že podané dovolanie nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi, pričom dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435 C. s. p. Preto dovolací súd podľa § 447 písm. c/, f/ C. s. p. dovolanie odmietol bez toho, aby sa zaoberal dôvodnosťou podaného dovolania.

52. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania dovolací súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá C. s. p.). O výške náhrady trov konania žalovaného rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 C. s. p.).

53. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3:0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 1. mája 2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.